

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba závěrečné práce

Akademický rok: 2017/2018

Jméno a příjmení studenta: Bc. Jevgenija Adamová
Datum narození: 09.09.1985
Identifikační číslo studenta: 64089770

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Východoevropská studia
Identifikační číslo studia: 406912

Název práce: Porovnávací analýza sémantických polí a významů barev na základě české, litevské a ruské frazeologie

Pracoviště práce: Ústav východoevropských studií
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: doc. PhDr. Ilja Lemeškin, Ph.D.
Oponent(i): PhDr. Mgr. et Mgr. Natalie Rajnochová, Ph.D.

Datum obhajoby : 11.09.2018 **Místo obhajoby :** Praha

Průběh obhajoby: J. Adamová představila svou diplomovou práci na téma porovnávací analýzy sémantických polí a významů barev na základě české, litevské a ruské frazeologie. Cílem bylo vymezit kolorativa na základě slovníků, mluveného úzu a korpusu. Korpusy těchto jazyků mají rozdílnou úroveň, nejpokročilejší je korpus český. Praktická část se věnuje analýze kolorativ a srovnání jejich významů v jednotlivých jazycích. Studentka usilovala o vlastní netradiční přístup, teoretická část je jen shrnutím problematiky. Přílohou práce je frekvenční slovníček výskytů frazeologismů a tematický srovnávací slovníček kolorativ. Výstupem bylo také softwarové řešení vyhledávání v litevském korpusu, které však nebylo možno k práci přiložit. Studentka podrobněji představila tyto přílohy a nakonec grafy s výsledky výzkumu.

Vedoucí práce doc. Lemeškin přečetl svůj posudek. Zdůraznil důležitost tématu, jeho neobvyklou šíři, využití metod korpusové lingvistiky. Na rozdíl od předešlé verze práce již nechybí široký srovnávací materiál, byl rozšířen i teoretický úvod. Autorka vychází z české tradice, zejména z díla prof. Čermáka. Práce má řadu formálních nedostatků. Není důsledně používána kurzíva, což je částečně způsobeno technickými důvody. V seznamu literatury jsou rozdílné typy bibliografických údajů. Některé věty jsou syntakticky nedokonalé a chybí jim sémantická návaznost. Chybně jsou umístěny některé mezery. Měla být provedena závěrečná korektura. Pro českého čtenáře měly být přeloženy některé litevské výrazy. Dále vedoucí uvedl řadu drobných věcných připomínek (viz posudek). Vzhledem k rozsahu zkoumané látky je však počet výtek přijatelný. Hodnocení velmi dobře.

Doc. Lemeškin přečetl posudek nepřítomné oponentky dr. Rajnochové. Téma má svá úskalí. Různé národy v různých

historických obdobích vnímají barvy různě. Souvisejí s duchovním životem společnosti, barevná symbolika odráží obraz světa každého národa. Autorka se opírá o frazeologické dílo F. Čermáka. Nově bylo přidáno pojednání o národních frazeografických tradicích. Kladně lze hodnotit obsahovou stránku obou slovníků, avšak jejich zpracování je dosti nepřesné a neúplné. Diplomantka nereagovala na připomínku z minulé obhajoby, že chybějí důkladnější teoretické pasáže o frazeologii. Do slovníku byla zařazena řada výrazů, které frazeologismy nejsou (příklady v posudku). Krátká informace o frazeologii je chaotická a nepřehledná. U litevských frazeologismů nebyl uveden překlad, nemluvě o jejich kontextu. Nepřehledně je uspořádán faktický materiál. Diplomantka vzala na zřetel výtku, že neuvádí kontexty sémantiky frazeologismů a tyto kontexty uvedla, ovšem bez odkazů, což je nepřijatelné. Také nerozšířila seznam literatury o doporučené tituly. Řada připomínek z minulé obhajoby nebyla vzata v úvahu. Navrhuje známku dobře.

Studentka reagovala na připomínky. Souhlasí s tím, že litevské frazeologismy měly být přeloženy, nebyl však dostatek času. Připustila problémy s kurzívou a jiné formální nedostatky. Výrazy, které měly být podle posudku vedoucího širěji vysvětleny, se nevyskytují v korpusu, proto nebyly uvedeny. K výtkám oponentky studentka uvedla, že v práci nemohla obsáhnout vše, zabývala se pouze analýzou určitého segmentu. Na výtky oponentky z minulé obhajoby reagovala, přepisovala všechny kapitoly, podle srovnání s předchozím textem pomocí antiplagiatického softwaru z minulé práce zůstalo jen 59%. Pokud jde o zpochybňované frazeologismy, ty jsou uváděny jako ustálená slovní spojení. Odkazy na autory a jejich díla se u korpusového výzkumu nepoužívají, pouze rok původu. Dále vysvětlila některé drobné věcné připomínky vedoucího práce.

Vedoucí ještě vyzval k reakci na připomínku k nedostatku literatury, která byla uvedena v oponentském posudku. Studentka sdělila, že nemohla obsáhnout vše, bylo třeba si určit hranice. Snažila se o netradiční přístup, tedy zkoumat věci tak, jak je sama vidí. Doc. Ante připomněla, že to není vědecký přístup. Studentka vysvětlila, že nechtěla přejímat cizí myšlenky. Používala metody korpusové lingvistiky, proto neuváděla další literaturu.

Doc. Ante se pozastavila nad absencí litevské odborné literatury. Studentka vysvětlila, že sekundární literatury je málo, litevská korpusová lingvistika se v současné době nerozvíjí a frazeologismy barev nebyly zkoumány, s výjimkou jedné bakalářské práce. Mgr. Montvilaite potvrdila, že příslušná literatura v Litvě chybí. Studentka vysvětlila, že litevský korpus je možno používat jen se znalostí programování, korpus se přestat rozvíjet v roce 2009.

Po delší poradě se komise dohodla na hodnocení velmi dobře.

Klasifikace obhajoby:

velmi dobře

Předseda komise:

doc. PhDr. Ilja Lemeškin, Ph.D. (přítomen)

Členové komise:

Dr. Kristine Ante (přítomen)

Mgr. Pavel Štoll, Ph.D. (přítomen)

PhDr. Stanislav Tumis, M.A., Ph.D.
(přítomen)